

Portrait de Maïmonide

L'impôt royal : obligations et châtements

רמב"ם הלכות עבדים פרק א הלכה ח

אנשים שאינן נוהגין כשורה מותר לרדותן בחזקה ולהשתעבד בהן, מלך שגזר שכל מי שלא יתן המס הקצוב על כל איש ואיש ישתעבד לזה שנתן המס על ידו הרי זה מותר להשתמש בו יותר מדאי אבל לא כעבד ואם אינו נוהג כשורה מותר להשתמש בו כעבד.

השגת הראב"ד : א"א בחיי ראשי לא נאמרו דברים הללו בגמרא לענין זה אלא שהיו אנשים פורעים מס המלך בשביל חבריהם והיו המס עשרה דינר והיו עושים להם מלאכה שזה חמשה עשר דינר ושאל אם היא הלואה ויש בה משום רבית או לא ופשט ליה דלאו הלואה היא אלא זביני דמלכא הוא דאית ליה רשות לזבוני להו כעבדי עד דפרעי עכ"ל

Mishné Torah, lois des esclaves, chapitre 1, loi n°8

Des hommes qui ne se conduisent pas correctement, il est permis de les rabaisser de force, et de les soumettre. Si un roi décrète que ceux qui ne payent pas l'impôt royal soient asservis par ceux qui le payent, il est permis de les asservir plus qu'il n'en faut, mais non comme des esclaves cananéens. En revanche, s'ils se conduisent mal, il est permis de les asservir comme des esclaves cananéens.

Réflexion du Raavad : je mets ma tête à couper, que ces paroles n'ont pas été dites dans le Talmud, dans ce contexte. En revanche, il est écrit que si l'impôt est de dix dinars, il est permis de faire faire une tâche valant quinze dinars à ceux qui ne le payent. Et on demande, si cela est considéré comme un emprunt avec intérêt ou non ? Et l'on répond que cela n'est pas considéré comme un emprunt, mais c'est un décret royal qui permet de les faire travailler comme des esclaves jusqu'à ce qu'ils payent leurs impôts.